

Een schip van 140 dito „ „ „ 325 en

Een schip van 136 dito „ „ „ 300 koppen,

en dat daarenboven, gelijk wij even al aanroerden, een extra bezending van scheepen mag geschieden om eenmaal in vermogen te geraken, ofwel, onder 's hemels zeegen, gered van gevaren die groter zijn, als men zonder de dagelijkse ondervinding wel zoude kunnen geloven. Op deze wijze zij te moeten verklaren is zeker niet aangenaam, maar het zoude erger zijn, indien de onheilen zonder voorafgaande waarschuwing kwamen. Wij kunnen, ja wij mogen, derhalven niet nalaten om de zaaken in haare waare gedaante te berde te brengen, en zo andermaal met alle nadruk te insteeren om eene spoedige executie van U Wel Edele Hoogachtb. dies aangaande genomene resolutie. Waartoe wij hopen dat de getroffe vrede tusschen de in oorlog geweest zijnde mogendheeden, gelijk U Wel Edele Hoogachtb. mede veronderstelden, een goede gelegentheid aan de hand zal geven.

Fol. 63v-64r.

(Opperequipagemeester Hendrik Booms zou, met de opdracht er het zwaarste volk op te zetten, rapporteren over het bemannen van de schepen. Hij toonde aan dat dit onmogelijk en gevaarlijk is. Nu is bevolen om op de retourschepen uitsluitend bekwame zeevarenden te gebruiken en wel 100 man voor een schip van 150 voet en 90 bij 136 à 140 voet. Verder moeten de schepen die in Azië varen, overeenkomstig de eed en plicht van de opperequipagemeester bemand worden. Zijn rapport is bij het besluit van 15 augustus gevoegd. Daarin is ook sprake van de behandeling van het koper dat van de scheepskombuizen is gehaald. [fol. 65] Conform de opdracht is besloten dit onbruikbare koper onder toezicht van twee gecommiteerden in een verzegelde kist te doen en te zenden naar de kamer waartoe het betreffende schip behoort. Het is echter onzeker of het wat opbrengt, want men moet voor de kombuizen nieuw koper aanschaffen. Bijzonderheden staan in genoemd rapport. Aan de kamers van Amsterdam, Zeeland, Rotterdam en Enkhuizen wordt een rapport van de baas-kruitmaker c.s. voor de fabriek gezonden over de stenen voor de kruitmolens. Daaruit blijkt dat er sinds 1754 wel 28 stenen zijn gesprongen, waardoor er, buiten de zwaar gewonde en gestorven mensen, veel onkosten zijn gemaakt. De stenen die met de Noord Nieuwland uit Rotterdam kwamen, waren te klein en te licht. Zij worden teruggestuurd. Bij vervanging vraagt men om metalen schijven, waarvan het nuttig gebruik de hogere kosten zeker goed maakt. [fol. 66] Betreffende de dienaren is het voorstel om enige personen te bevorderen tot onderkoopman, helaas door Heren XVII afgewezen. Maar tot groot leedwezen is er bezwaar gemaakt tegen enige van zulke bevorderingen die geheel volgens de voorschriften waren gedaan, en is bevolen daar in het vervolg vanaf te zien. De gouverneur-generaal liet direct alles wat deze materie betreft uit de stukken bij elkaar zetten en ter lezing rondsturen. Ieder gaf daarop schriftelijk antwoord. Op 8 juli is het na veel wikken en wegen goedgekeurd en het wordt nu, gevoegd bij de resolutie, aan Heren XVII voorgelegd in de hoop op een gunstig besluit. De Hoge Regering meent dat men dienaren die op posten aangesteld worden, [fol. 67] ook de rang, gage en emolumenten dient te geven van hun voorganger. Daarvoor komen dienaren in aanmerking die geen aanstelling hebben en gekwalificeerd zijn. Dat dit het geval was, blijkt uit de generale missiven van eind december 1761 en 1762. Inderdaad zijn er enkele boekhouders en assistenten bevorderd, maar dat is geschied, omdat men niet met een gerust hart onderkooplieden die geen ervaring in dat werk hadden, kon aanstellen. Dit blijkt uit genoemde brieven. In de brief van 11 november 1762 geven Heren XVII aan dat zij een geheel andere mening hebben. De Hoge Regering verklaart daarvan zonder opzet te zijn afgeweken en verzoekt dringend dat Heren XVII zo welwillend mogen zijn om de bevorderden, genoemd in de resolutie van 4 juni 1763, hun rang en gage te laten behouden. Men koestert de hoop dat dit verzoek wordt ingewilligd.)

Wijl tog het tegendeel de lust en ijver, zowel in deze, als andere dienaren, zoude uytblusschen, en zulks tot een gantse veragtering van 's meesters dienst en krenking van het belang der Maatschappij!

Eene tegengestelde dispositie, waarvan wij het contrarie verhoppen, zoude ook het